

*Załącznik nr 1
do uchwały Nr II/17/2018
Rady Gminy Paradyż
z dnia 20 grudnia 2018 roku*

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE PARADYŻ
NA LATA 2019 – 2021**

Paradyż, grudzień 2018 r.

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa i naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy tylko w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Rodzina kształtuje osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Obecny czas nie jest łatwy dla rodziny, a szczególnie zmieniająca się sytuacja społeczno – gospodarcza spowodowała duże przemiany w życiu człowieka. Pojawiły się zagrożenia mające wpływ na rozwój rodziny. Zwiększyła się liczba rodzin niepełnych, związków nieformalnych, rodzin z małą ilością dzieci. Brakuje dużych rodzin wielopokoleniowych, których miejsce zajęły rodziny dwupokoleniowe. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Dlatego też pomoc rodzinie winna mieć na celu pomoc w podtrzymywaniu pełnienia pozytywnych ról społecznych poprzez wzmacnianie zasobów, które znajdują się w rodzinie, poprawy ich życia i wspieraniu ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców potrzebna jest pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudności w sprawowaniu funkcji rodzicielskich oraz ochrona dzieci przed przemocą. Może być to osiągnięte przy zaangażowaniu instytucji i organizacji działających na terenie gminy. Pozostawienie rodzin bez wsparcia może doprowadzić do ich całkowitej degradacji. Ważne jest, aby ze specjalistyczną pomocą zdążyć na czas i aby była ona bezpłatna dla ludzi o niskim statusie materialnym.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. z. U. z 2018 r., poz. 998). rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne, niepełne i mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy Paradyż jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu, zwany dalej GOPS. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności opiekuńczo - wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2019 - 2021 zwany dalej Programem jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2016 - 2018 w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998). Istotnym elementem Programu jest podejmowanie przez Gminę działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1030 z późn. zm.),
- f) ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2134),
- g) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz.U. z 2016 r., poz.1860),
- h) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 z późn. zm.),
- i) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 554).

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE PARADYŻ

Paradyż jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części Niziny Mazowieckiej nad rzeką Czarną, w zlewni rzeki Pilicy. Aktualny podział administracyjny lokuje ją w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Gmina sąsiaduje z pięcioma innymi gminami o charakterze wiejskim, tj.: od północy z gminą Mniszków i Sławno; od wschodu z gminą Białaczów, od południa z gminą Żarnów, od zachodu z gminą Aleksandrów. W jej skład wchodzi miejscowości: Adamów, Alfonsów, Bogusławy, Daleszewice, Dorobna Wola, Feliksów, Grzymałów, Honoratów, Irenów, Joaniów, Kazimierzów, Krasik, Mariampol, Paradyż, Podgaj, Popławy Kol., Przyłek, Solec, Stanisławów, Stawowice, Stawowice Kol., Sylwerynów, Stawowiczki, Wielka Wola, Wójcin, Wójcin A, Wójcin B. Jest gminą typowo rolniczą. Na obszarze gminy występują średnio słabe i bardzo słabe gleby, z wyjątkiem obszarów upraw rolniczych w rejonie Wójcina B, Bogusław, Wielkiej Woli, Kazimierzowa, Popław Kol. i Daleszewic. Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 8.156,00 ha, zaś liczba ludności (wg stanu na dzień 30 listopada 2018 roku) wynosi 4518.

Na terenie gminy działają następujące placówki oświatowe: Szkoła Podstawową w Paradyżu (124); Szkoła Podstawowa w Przyłoku (52), Szkoła Podstawowa w Wójcinie (113), Szkoła Podstawowa w Sokołowie (77). Przy każdej ze szkół funkcjonują klasy „O”. Łączna liczba uczniów w szkołach na terenie gminy wynosi – 366 oraz 49 w klasie „O”. Pomieszczenia szkolne, zwłaszcza świetlice wykorzystuje się do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć tematycznych, kół zainteresowań. W Szkole Podstawowej w Paradyżu działa kółko teatralne, które kilka razy w roku zmienia swój repertuar. Przedstawienia które przygotowuje, są prezentowane szerokiej publiczności całej gminy, mają duże znaczenie w rozwoju kulturalnym gminy Paradyż. Na terenie gminy funkcjonują formy opieki przedszkolnej: w Paradyżu dziecięcy prowadzony przez Stowarzyszenie „PARADYŻ DZIECIOM”, w Wójcinie przedszkole prowadzone przez Fundację „Dar dla potrzebujących”. Łącznie tą formą opieki objęte jest 55 dzieci w wieku przedszkolnym.

Na terenie gminy są 2 hale sportowe, oraz 2 wielofunkcyjne boiska ze sztuczną nawierzchnią. Obiekty dostępne są dla całego społeczeństwa, a szczególnie młodzieży zamieszkującej w gminie Paradyż. W okresie jesienno-zimowym popołudniami hale sportowe wykorzystywana są na wszelkiego rodzaju zajęcia sportowe, turnieje. Sport dla mieszkańców gminy organizuje również Klub Sportowy „KS Paradyż”, posiada zaplecze w postaci oświetlonego boiska, zaplecza socjalnego. Usługi zdrowotne w gminie zapewniają dwa Ośrodki Zdrowia: w Paradyżu i w Wójcinie, podległe pod Szpital Rejonowy w Opocznie.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwa Komisariat Policji w Paradyżu, przyczyniając się do podnoszenia poczucia bezpieczeństwa obywateli, ograniczenia przestępstw.

Jednostką organizacyjną gminy Paradyż, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu ul. Konecka 4. Ośrodek obejmuje swoim działaniem teren gminy Paradyż. Współpracuje w realizacji zadań z organizacjami społecznymi i samorządowymi oraz instytucjami. Celem działań GOPS jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Paradyż została oparta na danych pozyskanych z instytucji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców.

Tabela nr 1. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Paradyż w latach 2016 - 2018

Przedział wieku	2016 r.	2017 r.	2018 r.
0-17 lat kobiety	483	481	479
0-17 lat mężczyźni	494	482	478
18-60 lat kobiety	1248	1234	1232
18-65 lat mężczyźni	1577	1556	1540
61 lat i więcej kobiety	518	533	535
66 lat i więcej mężczyźni	227	239	254
Ogółem	4547	4525	4518

Źródło: Dane z ewidencji ludności Urzędu Gminy w Paradyżu

Z analizy tabeli wynika, że liczba mieszkańców Gminy Paradyż ulega zmianom, na przestrzeni ostatnich dwu lat uległa zmniejszeniu.

Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. mężczyźni między 18 a 65 rokiem życia oraz kobiety między 18 a 60 rokiem życia.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy GOPS w Paradyżu.

Tabela nr 2. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	206	690
2017	121	413
2018	86	309

Źródło: Dane własne GOPS w Paradyżu

Porównując dane w latach 2016, 2017 i 2018 widać, że zmniejsza się liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS.

Tabela nr 3. Główne powody ubiegania się o pomoc społeczną

Powód ubiegania się o pomoc	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Ubóstwo	102	84	52
Bezrobocie	35	29	11
Niepełnosprawność	62	50	32
Długotrwała choroba	41	37	14
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych	35	20	12
Alkoholizm	13	11	3

Źródło: Dane własne GOPS w Paradyżu

Jak wynika z tabeli problem ubóstwa jest głównym problemem mieszkańców Gminy Paradyżu, w dalszej kolejności bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i alkoholizm.

Tabela nr 4. Struktura rodzin korzystających z pomocy GOPS w Paradyżu w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba rodzin z dziećmi	Rodziny z 1 dzieckiem	Rodziny z 2 dziećmi	Rodziny wielodzietne	Rodziny niepełne
2016	235	38	41	48	
2017	125	19	19	41	
2018	86	9	18	31	

Źródło: Dane własne GOPS w Paradyżu

Jak wynika z tabeli z pomocy GOPS najczęściej korzystają z pomocy z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności z jednym dzieckiem oraz rodziny wielodzietne.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza rodzicielska zostaje ograniczona, sąd postanawia o objęciu rodziny nadzorem kuratora lub ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 5. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Paradyż

	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Paradyż	2	2	2
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach na terenie Gminy Paradyż	2	2	2
Liczba dzieci pochodzących z gminy Paradyż, a umieszczonych w pieczy poza terenem Gminy	2	2	2

Źródło: Dane z PCPR Opoczno

W 2018 roku na terenie Gminy Paradyż funkcjonują 2 rodziny zastępcze spokrewnione, w 2017 i 2016 roku – również 2 rodziny. Ponadto dwoje dzieci z dwóch rodzin z terenu Gminy Paradyż przebywa poza terenem Gminy umieszczone są w Wiosce dziecięcej. Gmina nie ponosi kosztów. W 2018 roku nadzorem kuratora ze względu na ograniczenie władzy rodzicielskiej objęte są 4 rodziny z terenu Gminy Paradyż, w których wychowywanych jest 10 dzieci, poza tym 2 osoby miały nadzór kuratora z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. W 2017 nadzór kuratora miały również 4 rodziny, w tym wszystkie z powodu alkoholizmu.

W związku z problemem bezradności rodzin niewydolnych wychowawczo objęto je szczególną opieką pracowników socjalnych.

Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz uboga infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym mają ograniczone szanse na znalezienie zatrudnienia naszym terenie. Bardzo dużym problemem jest dostęp do wszelkiego rodzaju placówek i poradni specjalistycznych typu: psycholog, terapeuta, logopeda. Taka sytuacja utrudnia rozwiązywanie problemów naszych rodzin.

Edukacja szkolna w gminie Paradyż prowadzona jest w czterech szkołach podstawowych oraz w gimnazjum.

Tabela nr 6. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum w gminie Paradyż

Szkoła	Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019
Szkoły podstawowe	366
Szkoły podstawowe kl. „0”	49
Razem	415

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Paradyżu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu realizuje wieloletni rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, z którego korzystają dzieci z rodzin spełniających jego wymogi. Każda szkoła posiada własną stołówkę szkolną w której przygotowywane są gorące posiłki.

Zadaniem ustawowym dla gmin było wprowadzenie asystenta rodzinnego do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Rola asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę. Asystent rodziny w swojej pracy

korzysta z pomocy osób reprezentujących instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny (szkoła, sąd, policja, służba zdrowia, itp.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu od 1 września 2016 do 31 grudnia 2016 roku zapewnił pięciu rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny. W 2017 i 2018 r. również w pięciu rodzinach pracował asystent rodziny. Asystent rodziny był zatrudniony w ramach „Resortowego Programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.” Tę formę pomocy GOPS w Paradyżu planuje także kontynuować w 2019 roku.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY I DZIAŁANIA SŁUŻB W OBSZARZE WSPIERANIA RODZIN NA TERENIE GMINY PARADYŻ

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż na lata 2019 – 2021 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Paradyżu	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, wypłata świadczeń rodzinnych, wychowawczych 500+, świadczeń w ramach programu "Dobry start"
2.	Gmina Paradyż	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu
4.	Zespół Interdyscyplinarny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy.
5.	Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Paradyż	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
6.	Placówki oświatowo - wychowawcze z terenu Gminy Paradyż / szkoły i świetlice /	Działalność edukacyjno - wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Organizowanie zajęć pozaszkolnych i czasu wolnego dla dzieci
7.	Klub sportowy KS Paradyż	Wsparcie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia

8.	Stowarzyszenie „PARADYŻ DZIECIOM”	Organizowanie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym
9.	Przedszkole w Wójcinie	Organizowanie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym

Poza terenem Gminy Paradyż swoje siedziby mają również inne instytucje działające na rzecz mieszkańców naszej gminy współpracujące z miejscowymi służbami pomocowymi w obszarze wspierania rodziny. Są to:

- Komisariat Policji w Paradyżu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie
- Sąd Rejonowy w Opocznie
- Prokuratura Rejonowa w Opocznie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Opocznie
- Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZIN W GMINIE PARADYŻ NA LATA 2019 - 2021

Harmonogram działań określa cele i zadania Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Paradyż na lata 2019 – 2021 roku, które są dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz są zgodne z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

CEL GŁÓWNY:

Celem głównym Programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. *Podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;*
2. *Wsparcie materialne rodzin ubogich z dziećmi zagrożonych bezradnością;*
3. *Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalenie zasobów tkwiących w rodzinach.*

1. **Cel szczegółowy: Podjęcie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.**

ZADANIA	REALIZATORZY/PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
---------	------------------------	-----------------------------	-----------	---------------------

1. Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psycho-edukacyjnych, skierowanych do dzieci	GOPS, GKRPA, Szkoły	2019-2021	liczba zrealizowanych programów, liczba dzieci objętych działaniami	środki własne realizatorów
2. Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie	GOPS, PUP Opoczno	2019-2021	Liczba osób, które otrzymały certyfikaty ukończenia szkoleń, warsztatów, liczba osób, które podjęły zatrudnienie	środki własne, Europejski Fundusz Społeczny, środki z PUP Opoczno
3. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez prowadzenie akcji informacyjnych (rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych).	GOPS, GKRPA	2019-2021	liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych	środki własne realizatorów

2. Cel szczegółowy: Wsparcie materialne rodzin ubogich z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
---------	----------------------------	-----------------------------------	-----------	------------------------

1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	GOPS	2019-2021	liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową	środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole, przyznawanie pomocy finansowej dla rodzin	GOPS, Szkoły	2019-2021	liczba dożywianych dzieci, liczba rodzin, które otrzymały pomoc finansową	środki własne, środki zewnętrzne
3. Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki oraz stypendia i zasiłki szkolne	GOPS, Gmina, Szkoły	2019-2021	liczba zakupionych wyprawek, liczba przyznanych stypendiów, liczba przyznanych zasiłków szkolnych	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4. Współorganizowanie wycieczek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, Kuratorium Oświaty, GKRPA	2019-2021	liczba uczestników wycieczek	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5. Utworzenie rodzin wspierających i zawarcie umów	Gmina, GOPS	2019-2021	liczba rodzin wspierających	środki własne
6. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Gmina, GOPS, PCPR	2019-2021	liczba umieszczonych dzieci	środki własne

7. Realizacja Programu „Rodzina 500+”	GOPS	2019-2021	Liczba rodzin które uzyskały pomoc	środki zewnętrzne
---------------------------------------	------	-----------	------------------------------------	-------------------

3. Cel szczegółowy: Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1. Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	GOPS	2019-2021	liczba monitorowanych rodzin	środki własne
2. Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny (w razie potrzeby)	GOPS	2019 - 2021	liczby wspieranych rodzin	Środki z Resortowego Programu, środki własne
4. Działania korekcyjno - edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny Zespół Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy PCPR,	2019-2021	liczba osób objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	środki własne realizatorów
5. Praca socjalna z rodzinami biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	GOPS, PCPR, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie	2019 -2021	liczba dzieci, które powróciły do rodzin	środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

6. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii, kierowanie na leczenie odwykowe	GOPS, GKRPA, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opocznie, Sąd Rejonowy w Opocznie, Poradnia Leczenia Uzależnień	2019 - 2021	liczba osób, które podjęły dobrowolną terapię, liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe przez Sąd	środki własne realizatorów
---	---	-------------	---	----------------------------

4. Cel szczegółowy: Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1. Pomoc asystenta rodziny kobietom w ciąży powikłanej i ich rodzinom oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	GOPS	2019-2021	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, liczba rodzin objętych pracą socjalną	Środki z Resortowego Programu, środki własne
2. Objęcie wsparciem materialnych rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym	GOPS	2019-2021	Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wys. 4.000 zł	GOPS, środki zewnętrzne

VI. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż jest adresowany do dzieci i młodzieży z terenu gminy, a szczególnie rodzin które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny które znalazły się w sytuacji niepowodzeń położniczych.

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Paradyż są:

- 1) rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) mieszkańcy gminy, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.
- 4) Kobiety w ciąży i ich rodziny, szczególnie kobiety w ciąży powikłanej oraz sytuacji niepowodzeń położniczych

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma być:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,

- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- powrót dziecka z pieczy zastępczej,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób biorących udział w projektach,
- poprawa stanu zdrowia dzieci przez organizowanie aktywnych form wypoczynku oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu własnych możliwości i własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Paradyż.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy zaplanowane w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Paradyżu
- 2) Środki zewnętrzne.

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Wspierania rodziny pochodzą z budżetu Gminy oraz z dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy. Na realizację zadań określonych w Programie w projekcie budżetu Gminy na 2019 rok zaplanowano kwotę 28 693,00 złotych.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na:

- sporządzaniu sprawozdawczości półrocznej i rocznej,
- zbieraniu danych dotyczących rodziny i jej analizie.

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych i założonych wskaźników. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub kontakt telefoniczny z członkami rodzin, asystentem rodziny, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie. Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości Programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń.

X. SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Antoni Morawski